

ASOCIJACIJA KOMPOZITORA
MUZIČKIH STVARALACA
АСОЦИЈАЦИЈА КОМПОЗИТОРА
МУЗИЧКИХ СТВАРАЛАЦА
ASOCIJACIJA SKLADATELJA
MUZIČKIH STVARALACA

PLAN I PROGRAM RADA za 2014.

Autor Mirza Hajrić

PLAN RADA UDRUŽENJA „AMUS“ ZA 2014.

Iza nas je period u kojem je sve bilo podređeno ponovnom konstituisanju AMUS-a u punom kapacitetu, gdje su veliki rad i trud bili usmjereni na sređivanje svih segmenata postojanja i poslovanja udruženja u skladu sa pravnim i ekonomskim normativima.

Očigledno je da su na momenat bili zapostavljeni umjetnički i socijalni ciljevi AMUS-a, ali naprsto, nije bilo moguće staviti toliko različitih aktivnosti u isti vremenski period, pa smo se vodili strateškim prioritetima i rješavali probleme od kojih nam je zavisilo postojanje, licenca, zaštita autorskih prava i mnoge druge stvari koje su nam omogućile da danas kvalitetno možemo raditi na realizaciji projekata koji podrazumjevaju konkretne interese u našoj branši.

Za 2014. izabrali smo najvažnije evidentirane probleme kao motiv kreiranja prioriteta za ovaj plan. Drugo što determiniše obim aktivnosti je pretpostavaka o količini finansijskih sredstava koja će nam biti dostupna u 2014., shodno odluci UO da fond za kulturne i socijalne namjene čini 10% od iznosa odobrenog za isplatu autorima, mada, pored tih sredstava, trudićemo se da za određene projekte obezbijedimo i finansijsko učešće vladinog i nevladinog sektora u BiH, dakle da se sufinansiramo koristeći zajednički interes oko određenih otvorenih pitanja u oblasti kojoj pripadamo.

Evo nekoliko teza oko kojih će se raditi u 2014.:

- Aktivnosti na **proširivanju članstva AMUS-a**;
- **Procentualno povećanje korištenja muzike domaćih autora** na prostoru BiH;
- **Iniciranje kontakta sa Ministarstvom kulture** oko **učešća u radu komisija i tijela resornih ministarstava** pri **odabiru muzičkih projekata finansiranih iz fondova za kulturne namjene**;
- **Učešće u promovisanju i izdavanju muzičkih djela** i pisanih djela o muzičkoj umjetnosti;
- **Stručni skupovi** o pitanjima muzičkog stvaralaštva i ostvarivanja autorskih prava u okvirima savremene distribucije i korištenja muzike;
- **Utemeljivanje nagrade AMUS-a za najbolju kompoziciju na festivalima u BiH**;
- Organizacija manifestacije za dodjelu **godišnje muzičke nagrade za najslušanje pjesme** iz različitih žanrova;
- **Podrška mladim autorima**

1. Proširivanje članstva AMUS-a

Planirane su aktivnosti na otvaranju kancelarije AMUS-a u Banjaluci, a zatim i u ostalim većim sredinama u BiH. Suština je obezbijediti da se može biti u neposrednom kontaktu sa autorima i zajednički djelovati na određenom prostoru u skladu sa interesima autora, kao i mogućnostima pojedinačnih regionala, a samim tim će ovoj već velikoj „porodici“ se priključiti i svi oni autori koji još nisu naši članovi.

2. Procentualno povećanje korištenja muzike domaćih autora

Planiramo uraditi projekat „Zar da uvozimo i dušu?!”, koji ima za cilj da animira autore, medejske kuće, političke subjekte, da utiču na korisnike muzike da se u većoj

mjeri konzumira muzika domaćih autora. „Kupujmo domaće“ u ovom slučaju znači da bi novac isplaćivan domaćim autorima od emitovanja njihovih dijela kroz autorske tantijeme bio jednim dijelom ponovo ulagan u produkciju naših dijela, dakle direktno bi podizali kvalitet, dalje, novac bi ostao u zemlji i uticao na poboljšanje životnog standarda autora u BiH.

Planiramo napraviti pjesmu na tu temu, okupiti najbolje autore i izvođače (naše članove), zatim obezbijediti partnerstvo sa medijskim kućama i promovisati tu ideju. Paralelno s tim, lobirati među političarima (članovima parlamenta) prijedlog za promjenu postojećeg zakona, te ići sa prijedlogom da minimalno 50% mora biti domaće muzike u muzičkom programskom sadržaju na javnim emiterima.

3. Učešće eminentnih autora u radu komisija i tijela resornih ministarstava pri odabiru muzičkih projekata finansiranih iz fondova za kulturne namjene, kao i u stručne žirije muzičkih manifestacija i festivala

Neophodno je kontaktirati ministarstva kulture na entitetskom i državnom nivou i pokušati obezbijediti učešće u navedenim stvarima, jer je najlogičnije da se između ostalih i struka izjašnjava o umjetničkoj vrijednosti nekog projekta koji aplicira, jer to vodi kvalitetnijoj selekciji projekata, samim tim i podizanju kvaliteta ambijenta u oblasti. Ista teza je primjenjiva i na organizatore muzičkih manifestacija i festivala.

4. Učešće u promovisanju i izdavanju muzičkih djela i pisanih djela o muzičkoj umjetnosti

U planu je u toku ove godine da AMUS bude partner nekim projektima iz oblasti izdavaštva, za šta će biti otvoren konkurs i u tom smislu izabrani najznačajniji projekti u kojim će AMUS dati svoj doprinos.

5. Stručni skupovi

Planiramo organizovati u ovoj godini više stručnih skupova na različite teme o pitanjima muzičkog stvaralaštva i ostvarivanja autorskih prava u okvirima savremene distribucije i korištenja muzike. Nastojaćemo vezati se za festivale i druge manifestacije gdje se autori već okupljaju, da bi što više omasovili te skupove i otvorili sva pitanja koje nam determinišu kvalitet života.

6. Nagrada AMUS-a za najbolju kompoziciju na festivalima u BiH

Utvrđili smo da bi bilo dobro da se struka izjasni o kvalitetu kompozicija na festivalima u BiH, jer su sami festivali često „više od muzike“, tako da sud struke mnogo puta nije usaglašen sa nagrađenim pjesmama. Zato planiramo na festivalima ustanoviti „Nagradu AMUS-a“ za najbolju kompoziciju, gdje bi Amusova stručna komisija birala najbolju pjesmu festivala. Dakle, nevezano od žirija, bi dodijelili takvu nagradu na svim većim festivalima.

7. Godišnja muzička nagrada za najslušanje pjesme iz različitih žanrova

Planiramo napraviti manifestaciju na kojoj će biti promovisani BiH autori i njihova djela koja su po evidenciji AMUS-a (preko podataka o broju emitovanja) bila najslušanija u protekloj godini.

8. Podrška mladim autorima

Konkurs za stipendije za mlade kompozitore, kao vid podrške mladim autorima sa muzičkih akademija. To je istovremeno i naš kontakt sa mladim autorima klasične muzike, gdje možemo doći do informacija o stanju i problemima s kojim se suočavaju, što će inicirati u budućnosti i nove pravce djelovanja u toj oblasti.

Konkurs za sufinansiranje projekata iz oblasti pop i narodne muzike, kao podrška neafirmisanim autorima iz tih oblasti.

9. Status i socijalni položaju autora u našem društву.

Iako su, prema raspoloživim informacijama limitirani zakonski okviri da od uplata dažbina od tantijema naši članovi direktno ostvare svoja prava na socijalnu zaštitu ili neku vrstu osiguranja, potrebno je dodatno se angažovati u ovom smjeru i uvezati sa mogućnostima koje postoje u zdravstvenim zavodima, PIO i drugim institucijama u sistemu. Planiramo kao inicijalni korak organizovati okrugli stol sa predstavnicima nadležnih institucija zainteresiranim autorima, kako bismo pokrenuli taj proces.

AKTIVNOSTI STRUČNE SLUŽBE

AKTIVNOSTI PO KATEGORIJAMA KORISNIKA AUTORSKE MUZIKE

1) ELEKTRONSKI MEDIJI

Prioritetni zadatak je do kraja godine osigurati ugovore sa svim elektronskim medijima ili pokrenuti sudske procese za one koji do tada ne budu vezani ugovornom obavezom. Za većinu piratskih medija ćemo uputiti prigovor RAK-u, odnosno sljedeći Pravila RAK-a, prijaviti konkretnu pjesmu koja je emitovana u programu. Ta aktivnost će, očekujemo, voditi kažnjavanju tog medija i na taj način primorati jedan broj emitera na potpisivanje novih ugovora a oslobodit će nas sudskih i advokatskih troškova. Ostale ćemo tužiti kako bismo bili fer prema onim medijima koji su u sistemu kolektivnog ostvarivanja i kojima piratski emiteri čine nelojalnu konkureniju. Kako smo da sada osigurali 142 ugovora ostalo je još manje od 50 elektronskih medija bez ugovora ili 25% od ukupnog broja elektronskih medija u registru RAK-a koji će biti predmet jedne od gore navedene dvije aktivnosti.

Neriješen odnos sa javnim emiterima

Ovaj pristup podrazumijeva i tri javna RTV emitera kojima smo, zbog vitalnog interesa za naše članove, dali posebnu pažnju. Do sada smo razmijenili desetak dopisa i nekoliko sastanaka koji uključuju i one sa sva tri emitera. U toj komunikaciji smo razmijenili mišljenja i stavove o svim pitanjima koja mogu činiti odnos kolektivne organizacije i javnih RTV emitera i svima je jasno da sadašnja situacija ignorisanja zakonskih obaveza prema AMUS-u čini štetu autorima. Mi smo se potrudili da pojasnimo da šteti i javnim emiterima, jer sadašnja rukovodstva svjesno ulaze u veliki dug koji će u narednom periodu morati da plate, uz neminovan pad javnog kredibiliteta i javnu osudu.

Dio problema za konačni ishod ovog pitanja je Rješenje Konkurencijskog vijeća koje je AMUS morao da ispoštuje. Tim Rješenjem su isključeni javni prihodi iz osnovice za obračun za naplatu korištenja muzike. AMUS Stručna služba je na Sudu BiH pokrenula Upravni spor protiv ove i još nekoliko drugih tačaka Rješenja Konkurencijskog vijeća donesenog protiv AMUS-a. Jedan od glavnih argumenata je, prije svega, precizna odredba Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava BiH koji kaže da „sporovi oko tarife nisu u nadležnosti Konkurencijskog vijeća BiH već Vijeća za autorsko pravo koje imenuje Vijeće ministara“. Kada Sud BiH odluči u ovom upravnom sporu steći će se uslovi da AMUS pokrene tužbe u punom novčanom iznosu prema Kolektivnom ugovoru.

Zbog ove situacije, naši napori u kontaktima sa javnim RTV emiterima su mjesecima usmjereni prema uspostavljanju privremenog rješenja koje neće prejudicirati konačno, sa ciljem da, prema važećem Kolektivnom ugovoru javni, RTV emiteri počnu plaćati dio sredstava koji je i prema njihovim stavovima neupitan, te da počnu sa slanjem lista izvedenih djela i emitovanjem naših edukativnih radio jinglova i TV spotova. Imamo aktivnu komunikaciju sa vodećim ljudima u ovim medijskim kućama radimo na stabiliziranju ugovornog odnosa sa njima. U svakom slučaju za očekivati je da će konačno rješenje ovog važnog pitanja imati epilog na sudu.

Uključivanje osnivača javnih emitera u rješenje

U cilju osiguranja plaćanja naknada od strane bilo kojeg javnog emitera, (lokalnog, regionalnog i/ili nacionalnog) AMUS Stručna služba će uputiti dopise osnivačima tih emitera. Obično se radi o Skupštini koju obavještavamo o kršenju Zakona u slučaju konkretnog emitera i finansijskim i drugim posljedicama zbog nelegalnog korištenja muzike. Koja je svrha donošenja zakona o autorskom pravu od strane Parlamentarne Skupštine BiH ako kao osnivač i institucija odgovorna za zakonitost poslovanja na BHRT ne utiču da BHRT reguliše ta ista autorska prava koja štite Zakoni koje su donijeli?

Iinicijativa ambasadama, međunarodnim organizacijama i domaćim vlastima

U prvoj polovini godine planiramo lobirati za stav kod rukovodioca relevantnih domaćih i međunarodnih institucija i organizacija koje imaju fondove za finansiranje medija da u projektima koje finansiraju onemoguće učešće emitera koje nemaju potvrde AMUS-a o legalnom emitovanju muzike, te da bi takvo alociranje fondova bilo protivno međunarodnom pravu i činilo bi udar na njihov ugled. Vjerujemo da bi sam signal piratskim emiterima da će u svojim aplikacijama za fondove biti odbijeni zbog nemanja ugovora sa AMUS-om, odnosno nedostatka dokaza o ugovoru za regulisana autorska prava, bio dovoljan jednom broju sadašnjih piratskih emitera ukaže da je vrijeme da potpišu ugovore i počnu plaćati naknade za legalno korištenje muzike.

Emitovanje radio i TV spota

Emitovanje radio jinglova i TV spotova AMUS-a se pokazalo korisnim i za šиру javnost u BiH a posebno sa ciljem obavještavanja korisnika, prije svih ugostitelja, o potrebi regulisanja obaveza za korištenje muzike. Zato će AMUS Stručna služba sa tim projektom nastaviti. U tnastavku kampanje ćemo se koristiti iskustvima drugih društava koji se više godina bave oim aktivnostima.

Regionalna kampanja

U našoj saradnji sa sestrinskim organizacijama u regionu ispitali smo interes za regionalnu kampanju na prostoru bivše SFRJ. Sastojala bi se od elemenata sa istom porukom, dizajnom i propratnim sadržajima. Ideje koje predlažemo kreću se od džambo plakata glavnim cestama i gradovima u regionu sa jedinstvenim porukama nekih od regionalno prepoznatljivih muzičkih umjetnika o poštovanju autorskih prava, regionalnih okruglih stolova, konferencija o provedbi zakona iz domena autorskih prava, izjava svih društava prema vlastima koje provode zakone itd. Ova će ideja biti razmatrana na predstojećim sastancima kolektivnih organizacija iz bivše SFRJ.

Aktivnosti prema RAK-u

S početka ove godine imenovan je novi sastav Vijeća RAK-a, a očekuje se da će do sredine godine biti završena procedura za izbor novog direktora. U tom procesu vidimo mogućnost konačnog rješavanja odnosa emitera prema legalnom sadržaju programa, regulisanje emitovanja internet medija i druga strateška pitanja.

Recimo, sadašnje RAK-ovo pravilo o prigovorima prema kojem Kolektivna organizacija, na osnovu individualnih ugovora sa autorom o štićenju njegovog repertoara, može da uputi za sadržaj programa, u skladu je sa odredbama Zakona o autorskom i srodnim pravima koji je važio do 2010. Tako za svaki prigovor AMUS Stručna služba dostavi dokaze da štiti konkretnog autora i konkretnu pjesmu koja je emitovana. Do sada je na taj način Stručna služba za svaki prigovor dostavljala svu traženu dokumentaciju a rezultati tog procesa su već vidljivi.

Međutim, kako je koncept novog Zakona baziran na pretpostavci da Kolektivna organizacija zastupa sve autore svijeta na osnovu Rješenja Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, tako AMUS zastupa sve autore koji su potpisali ugovor i na isti način sve ostale autore koji to nisu učinili. AMUS jedino neće zastupati autora koji se potpiše izjavu da će individualno ostvarivati svoja prava ali se do sada nije javio nijedan. Zbog ovog ćemo predložiti da se Pravilo RAK-a promijeni.

U svakom slučaju, naša je inicijativa da novo rukovodstvo RAK-a, na osnovu ovlasti iz svojih Pravila, od svih emitera zatraži kopije ugovora sa AMUS-om kao jednostavan dokaz da li poštuju autorska prava ili ne, što je, opet, ovlast RAK-a prema njihovim pravilima.

U svakom slučaju, nastavit ćemo sa prigovorima RAK-u protiv emitera koji nelegalno koriste muziku kao i do sada, jer smatramo da su se stekli uslovi da se kažnjava onaj medij koji i dalje krade muziku.

Očekujemo da će ove prijave rezultirati finansijskom kaznom jer, prema pravilima RAK-a, novčanom kaznom do 50.000 KM kaznit će se radio ili tv stanica ako emituje određene programske sadržaje bez prava na emitovanje, odnosno bez zaključenog ugovora sa AMUS-om.

Novi kolektivni ugovor

Iako sadašnji Kolektivni ugovor sa elektronskim medijima „*nastavlja da važi dok se novi ne dogovori*“ tokom godine ćemo izvršiti pripreme za pregovore novog ugovora. U te pregovore AMUS će ući neuporedivo jači i stabilniji sa iskustvom korektne uspostave poslovnih odnosa sa preko 120 radio i TV emitera koji prethodnih dvadeset godina nisu nikada imali niti ugovor niti su ikada platili ijednu marku za muziku koju emituju. Novi kolektivni ugovor trebao bi da ispravi neke nedoumice i pojednostavi rješenja iz sadašnjeg.

U pripremi pregovora ćemo pokušati usaglasiti stavove sa nizom važnih elektronskih medija, a svakako ćemo se potruditi da i javni RTV emiteri u njima učestvuju. Činjenica je da javni RTV emiteri do sada nikad nisu učestvovali u pregovorima oko tarife, što uključuje i javni poziv koje je AMUS uputio po dobijanju licence, a što im je kasnije poslužilo kao alibij za nepotpisivanje ugovora.

Internet mediji

Stručna služba je na jesen počela da radi na zaštiti autorskih prava u virtualnom okruženju, pa tako i na projektu licenciranja portala koji muziku čine dostupnim javnosti, bilo da se radi o streaming-u ili download-u. To je, razumljivo, najteži dio posla jedne kolektivne organizacije. Početak rada na tome je prije svega preventivan, jer ne želimo da AMUS kao nosilac licence

dozvoli da se uspostavi praksa nepoštivanja prava u ovoj kategoriji korisnika. Imamo namjeru skrenuti pažnju na obaveze korisnika u samim počecima uspostavljanja prakse.

Situacija je komplikovana prvenstveno zbog (ne)dostupnosti pravnih lica koja stoje iza tih portalova, a potom i zbog zakonskih okvira koji pokrivaju internet. Dalje, pošto zakon kaže da se internet portal licencira u zemlji odakle izvire signal, odnosno gdje je registrirana IP adresa i tu dolazimo do prepreka, jer je dovoljno registrirati portal pod domenom neke strane zemlje i tu prestaje svaka ingerencija AMUS-a kao kolektivne organizacije i mogućnosti naplate, iako vrše emitovanje u BiH.

Emiteri registrovani u RAK-u sa internet portalima

U toku su pregovori sa nekim medijima koji osim što emitiraju program putem konvencionalnih kanala (TV, radio, kabel) imaju i internet portale putem kojih emitiraju svoj ili tuđi signal. Kako znamo da su ta pravna lica registrirana u našoj zemlji, logično je da od njih napravimo predloške za sve buduće ugovore sa firmama koje emitiraju putem interneta, a čija je izvorna adresa u BiH. Nakon toga, u saradnji sa sestrinskim društvima iz cijelog svijeta, planirano je licenciranje svih dostupnih internet portalova koji koriste muziku kao osnovni sadržaj ili ponudu. Naravno, fokus će biti na portalima koji omogućavaju streaming ili download djela naših autora.

Kablovski emiteri

U prvih šest mjeseci planiramo razriješiti pitanje kablovskih emitera. Radi se o emiterima koji putem kablovske mreže emituju program. Uglavnom se radi o vlasnicima kabelskih operatera koji uz svoju ponudu desetina domaćih, regionalnih i stranih kanala dodaju i svoj kanal ili kanale putem kojih obično emituju obavijesti o programima koje nude i servisne informacije. Za takve kanale ne planiramo uvesti naplatu jer se nalaze u paketu kanala koji se pokriveni ugovorom o kabelskim operaterima.

Međutim, jedan broj kabelskih operatera emituje i programe sa muzičkim sadržajima iz svog studija ili imaju programsku šemu sa emisijama koje sami proizvode. Taj vid emitovanja će morati posebno regulisati ugovorom ili se suočiti sa istim pristupom koji imamo prema drugim elektronskim medijima koji nemaju ugovore.

Mreža saradnika i terenskih radnika koju smo počeli razvijati će kao jedan od zadataka imati da prati koji od pomenutih emitera imaju svoj program.

Pokretanje spora protiv SQN

Ovo ostaje otvoreno pitanje koje je razmatrano na Upravnom odboru. Naime, moguće je pokretanje postupka protiv SQN d.o.o. kod Konkurencijskog vijeća BiH od strane bilo kojeg "fizičkog ili pravnog lica koje ima interes." Tim procesom SQN d.o.o. bi pretrpio istu kaznu na već utvrđenim pravnim osnovama kao i AMUS, s tim da je SQN isti ugovor crpio osam godina pa bi kazna bila u stotinama hiljada maraka. Zakon o konkurenčiji BiH predviđa mogućnost kazne za period od posljednjih pet godina.

Znači, svaki član AMUS-a, ili grupa autora može na isti način pokrenuti postupak protiv SQN.

Pridruživanje sudskom sporu Davora Sučića protiv SQN d.o.o.

Također, član AMUS-a koji želi nadoknaditi štetu za neisplaćene tantijeme ima mogućnost da se pridruži tužbi koju je 2013. godine protiv SQN pokrenuo član Upravnog odbora Davor Sučić. Koncept i detalji o tome su objavljeni u Autorskim novinama br. 1. objavljenim 26.decembra 2012.godine a mogu se pogledati na web stranici www.amus.ba. U međuvremenu je ovaj sudske proces napredovao te je sve izvjesnija naknada štete autorima ovim putem.

2) KABLOVSKI OPERATERI

U narednom periodu predstoje komplikovani pregovori oko nove tarife. Prioritet u tom procesu je: maksimalno smanjiti mogućnost manipulacije sa brojem korisnika koji operateri prijavljuju AMUS-u i po tom prijavljenom broju plaćaju naknadu.

Tako će u prijedlog teksta novog Kolektivnog ugovora biti stavljen član koji jasno definira ovlasti AMUS-a u utvrđivanju broja korisnika kao i obavezu korisnika da prijavi tačan broj korisnika na osnovu kojeg kableski operator plaća naknadu, potvrđujući operativno zakonsku odredbu. Također, kao krajnja mjera, stoji ovlast nadležnih inspekcija za utvrđivanje pravog broja korisnika koji imaju ugovore sa kabelskim operaterima, kao i tačan broj kanala kojima korisnici imaju pristup putem kabelske transmisije.

Alternativa ovom pristupu baziranom na plaćanju naknade prema broju korisnika, je određivanje procenta od ukupnog prihoda kabelskog operatera, čime se eliminiše prijava broja korisnika kao mogućnost za manipulisanje podacima.

U kontaktima sa velikim igračima u ovom biznisu ispitali smo realnu mogućnost prelaska na moderan sistem naplate kakav se praktikuje u regionu i razvijenim zemljama, ali na način da ne dovede u pitanje ovaj stabilan prihod našim autorima. Također smo razgovarali o prijedlozima za uspostavljanje nove tarife za ovu kategoriju korisnika prema broju kanala koje nude i razvrstavanjem kanala. Tako bi bila jedna cijena za osnovni paket a druga za dodatni paket kanala sa filmskim ili muzičkim sadržajem.

Budući da se radi o potpuno novom pristupu, potrebno ga je prilikom pregovora usaglasiti sa budućim učesnicima u pregovorima oko nove tarife prije početka pregovora.

FOKUS NA JAVNU IZVEDBU SVIH VIDOVA : Pojačan intenzitet rada na naplati

Od uspjeha odnosno rezultata rad Odjela za javnu izvedbu ovisi da li će se AMUS početi u finansijskim okvirima mjeriti sa kolektivnim organizacijama susjednih država. Kako je u BiH nakon više od 20 godina počela naplata u ovom segmentu, jasno je da će ovo biti višegodišnji fokus djelovanja većine naših kapaciteta.

U početku treba reći da je limitiran opus instrumenata koji staje Stručnoj službi u provedbi ovog dijela posla i istaći činjenicu da u ponašanju nadležnih institucija dominira nedostatak volje da djeluju po Zakonu, odnosno da provode zakon prema svojim ovlastima. Za konačni uspjeh, koji se ogleda u stabilnom prihodu Udruženju neophodan je puni angažman nadležnih institucija za provedbu Zakona, a u drugoj instanci i rad tužilaštva i sudova svih nivoa (od Općinskih sudova do Suda BiH), u zavisnosti o kakvoj se povredi Zakona radi, (krivičnoj ili prekršajnoj) odnosno od ingerencija i nadležnosti kod pojedinih slučajeva.

Nastavićemo sa intenziviranjem saradnje sa pomenutim organima u smislu edukacije u teorijskoj i praktičnoj primjeni ZKOASP-a. Planiramo izradu i štampanje priručnika, vodiča, pojmovnika, flyera različitog sadržaja i namjena i drugih korisnih edukativnih materijala. Ove ćemo materijale distribuirati elektronski putem i staviti na našu web stranicu. Namjera je maksimalno smanjiti prostor za manevriranje korisnika koji krše Zakon smanjivanjem stepena neznanja ili neinformiranosti djelatnika MUP-ova, administrativnih i inspekcijskih službi koji, nisu pripremljeni za primjenu ZKOASP-a.

Dio materijala već imamo i u redovnoj je distribuciji, a dio je u procesu rada u okviru Stručne službe. Prilikom pripreme i izrade koristit ćemo dostupnu legislativu i iskustva stečena dosadašnjim radom a dio namjeravamo, u saradnji sa Međunarodnim odjelom, tražiti od WIPO-a, CISAC-a, SUISA-e i ostalih međunarodnih organizacija i društava te prevesti i prirediti za naše prostore.

Postojeća mreža kontakata sa pomenutim službama će se po prirodi stvari proširiti, a intenzitet saradnje i zajedničkog djelovanja povećat će se neminovno uspostavom regionalnih kancelarija i lokalnih predstavnika.

Namjeravamo pojačati saradnju sa Poreskim upravama. Prema našim procjenama, i do 70% novca na ime neplaćenog poreza, pa i neisplaćenih tantijema ostane u džepovima organizatora koncerata zbog nedostatka provjere bilansa nakon održanih koncerata (prihoda od prodaje karata). Namjera nam je u saradnji sa nadležnim institucijama pronaći modus po kojem će korisnici po *defaultu* plaćati autorsku naknadu, kao što se to čini sa električnom energijom ili telefonom (a ne kao sa, recimo, komunalijama).

U svakom slučaju proces ostvarivanja autorskih prava kod hiljada korisnika, uglavnom u ugostiteljstvu će trajati nekoliko godina a biće ubrzan ukoliko pripadnici policije i/ili Inspekcijskih službi budu vršili nadzor na licu mjesta. Namjera je da kao dio „check liste“ pri svakom službenom obilasku lokacija ili po našem zahtjevu nadležni organi traže na uvid i ugovor sa AMUS-om.

Ovo je dugoročan proces koji će se nastaviti i u 2014.-toj i u idućim godinama, obzirom da uspostavljamo sistem u segmentu rada koji je bio najzapušteniji u vrijeme djelovanja prethodne kolektivne organizacije u BiH, odnosno skoro nepostojeći.

Nastavak djelovanja ovog Odjela, je na osnovu dosadašnjeg rada i uspjeha u uspostavljanju tarifa ostvarivanje ugovora sa svim korisnicima u postojećim kategorijama (telecom operateri, benzinske pumpe, poslovni prostori, butici, radnje, itd.). Paralelno, s tim, bit ćemo fokusirani na generalno zaokruživanje kontaktiranja i uobličavanja forme „Ugovora“ i određivanja „Tarife“ za sve vrste korisnika koji su do sada bili ispod svakog „radara“, kao što su: frizerski saloni, spa-centri, kino dvorane, autobusni i željeznički prijevoz, taxi-službe, itd.

U procesu su Zakonom utemeljeni pozivi na pregovore o uspostavi tarife. Vjerovatno prihod u većini ovih kategorija neće biti dominantan u odnosu na ukupno poslovanje udruženja, ali je važno sa pozicije principa poštovanja autorskih prava i standardizacije naplate u regionu.

Udruženje radnika uposlenih u ugostiteljstvu turizmu RS i Stručna služba

Početkom marta su Stručna služba i Udruženje radnika u ugostiteljstvu i turizmu RS predstavljeno svojim direktorom Željkom Tatićem napravili jednu analizu tarife i uspostavili

početak provedbe zakona što je pozdravio i Inspektorat RS. To je otvorilo put ka povećanju naplate korištenja muzike u ugostiteljsko-turističkim objektima u RS, uz podršku koju smo dobili od Inspektorata RS.

Sagovornici su se složili da je plaćanje naknade za korištenje muzike u ugostiteljskim objektima zakonska obaveza prema važećoj Tarifi objavljenoj u „Službenom glasniku“ 63/10, koja je urađena prema zakonskoj odredbi o usaglašavanju tarifa u susjednim zemljama (Srbija i Hrvatska), te kao takva obavezujuća za sve ugostiteljske objekte.

Predstavnici AMUS-a su uvažili argumente predsjednika Tatića s obzirom na trenutnu tešku ekonomsku situaciju i na njegovu inicijativu su prezentirali potvrđili popuste na Tarifu na koje se AMUS obavezao. U nekim kategorijama ti popusti na plaćanje naknade za legalno korištenje muzike u ugostiteljskim objektima se kreću i do 70% od važeće Tarife.

Sagovornici su također uputili apel inspekcijama nadležnim za nadzor rada ugostiteljskih objekata u RS, da, ukoliko je moguće, u prvoj godini provedbe obaveza koje proističu iz Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava djeluju preventivno i upozore vlasnike ugostiteljsko-turističkih objekata na obavezu sklapanja ugovora sa AMUS-om za korištenje muzike u javnom prostoru, te da im se da određeni rok za potpisivanje obavezujućeg ugovora umjesto kazni.

Regionalno pokrivanje

Otvaranje kancelarije u Banja Luci i Mostaru će označiti iskorak u novu fazu rada u Stručnoj službi. Ovo je jedna od odluka Skupštine AMUS-a iz Plana i programa rada za 2013. godinu koja je ostala neispunjena jer se prema procjenama nisu stekli preduslovi. Sada kada imamo početni broj aktivnih ugovora sa kafićima, restoranima, diskotekama u ovom kraju krećemo u realizaciju. Paralelno s pripremama za otvaranje kancelarije, uspostavljamo mrežu terenskih radnika i regionalnih predstavnika čiji će status u AMUS-u biti reguliran na način koji bude najpovoljniji i najučinkovitiji za Udruženje i prihvatljiv za radnika na terenu. Prihod od ove grupe korisnika ovisit će uvijek o zalaganju, obzirom da se vlasnici i imena objekata mijenjaju često u kategoriji ugostitelja te to zahtijeva konstantnu pažnju i aktivnost s naše strane.

Uspjeh u konkretno ovom segmentu djelovanja ovisit će, primarno, o tri faktora :

- aktivnijoj i agresivnijoj provedbi ZKOASP-a od strane nadležnih organa a prije svih, od djelatnika policije i inspekcija,
- pokretanju sudskih procesa koji će za cilj imati privoljavanje kršitelja Zakona da konačno počnu poštovati autorska prava odnosno sklope ugovore i plate autorsku naknadu jer, između ostalog, će šteta koju će morati platiti nakon utužbe mnogostruko veća od inicijalnog troška predviđenog Tarifom, i
- jačanju mreže terenskih radnika i ukupnom jačanju Udruženja i Stručne službe.

Hoteli

Hoteli su kategorija u ugostiteljstvu koja po prirodi strukture objekta treba da plati najviše novca za autorska prava. Da bi se objekat registrovao kao hotel treba da zadovolji niz uslova,

kao što je restoran, bar, soba (obično sa radio ili TV uređajima) a svi ovi elementi su podložni naknadi za muzička autorska prava. Zbog same visine naknade na mjesecnom nivou, te uticaja koji vlasnici hotela obično imaju u udruženjima ugostitelja očekujemo da ćemo u ovoj kategoriji imati najveće probleme u naplati i predviđamo da će u većem procentu nego kod drugih vrsta korisnika u ugostiteljstvu biti potrebne tužbe.

Koncerti

Iako je broj licenciranih koncerata u 2013. godini bio zadovoljavajući za prvu godinu rada, u 2014. godini očekujemo 100% povećanje u ovom dijelu poslovanja AMUS-a. Tu računamo na pojačani kapacitet Stručne službe, veće iskustvo, razvijeniju mrežu kontakata i izvora informacija, povećanu aktivnost od strane djelatnika MUP-a i Inspeksijskih službi, otvaranja regionalnih ureda i upošljavanje određenog broja „terenskih radnika“. Generalno, u ovoj godini se način poslovanja prilikom licenciranja koncerata neće bitno promijeniti, s tim da se fokus mora staviti na uspješnu naplatu sklopljenih ugovora te osiguravanje provjere stvarnog prihoda od prodatih karata što čini osnovicu za obračunavanje autorske naknade.

Kako je već pomenuto u uvodu, naša aktivnija saradnja sa poreskim upravama trebala bi dati rješenja ovdje navedenih problema prilikom procesa licenciranja koncertnih aktivnosti i, očekivano, bolje rezultate u naplati.

Također, u planu je izrada preciznije interne regulativa kod različitih vrsta koncerata – od humanitarnih do komercijalnih u smislu licenciranja i tokova i količine novca.

Sudske tužbe

U 2014. godini planiramo povećati broj sudske, uzimajući u obzir raspoloživa finansijska sredstva za utuženja, advokate/pravnike koji nas zastupaju ovisno o predmetu te efikasnost sudova u BiH tj brzini rješavanja sporova. Plan je da se tuže „tipski odabrani“ objekti tj. korisnici, gdje se misli na one korisnike gdje će dobijena tužba imati najviše domino-efekta na objekte u okolini ili iste vrste i namjene.

Ovaj pristup će uveliko zavisiti i od naše procjene rezultata već pokrenutih sudske procesa.

SARADNJA SA INSTITUCIJAMA ZADUŽENIM ZA PROVEDBU ZAKONA

- tržnim inspekcijama
- nadležnim organima unutrašnjih poslova
- tužilaštвima
- sudovima
- poreskim upravama

Rad sa Inspekcijama za nadzor tržišta

U 2014. godini planiramo intenziviranje saradnje sa djelatnicima Inspekcije za nadzor tržišta na svim nivoima jer je to od krucijalnog značaja za uspjeh rada ovog Odjela.

To, prije svega, znači preuzimanje odgovornosti nadležnih institucija za provedbu Člana 43. ZKOASP-a koji se odnosi na djelovanje inspekcije za nadzor tržišta. Suština problema je da inspekcije za svoje nedjelovanje kao izgovor navode da nije konkretno definiran nivo inspekcijske službe (općina, kanton, entitet) koji je direktno nadležan za provedbu ovog člana Zakona pa se odgovornost prebacuje sa jednog na drugi nivo, u ovisnosti od lokacije na kojoj se nalazi sporni korisnik.

Pokušaćemo, ukazujući na ovaj problem na konferencijama, okruglim stolovima, i u direktnim kontaktima sa predstavnicima pomenutih institucija, osigurati razumijevanje koje neće davati prostora za izbjegavanje obaveza i odgovornosti, nego će nadležna instanca imati identitet koji će, onda, morati biti odgovoran za provođenje ili neprovodjenje Zakona u sklopu svojih ovlasti i odgovornosti. Ovo prebacivanje odgovornosti se, prije svega, odnosi se na Federaciju BiH, zbog samog ustroja entiteta.

U osnovi, pitanje je zašto inspekciju u FBiH ne djeluju na način kako su u 2012. I 2013. Djelovale u vezi sa (i)legalnim korištenjem softvera jer se radi o odgovornosti prema istim članovima Zakona samo u drugačioj formi. U našem slučaju, formi korištenja muzičkih autorskih djela. U RS je situacija nešto drugačija, obzirom da su ingerencije Inspekcija drugačije raspoređene, ali je naš plan i program generalno isti: osigurati konkretno i nedvojbeno tumačenje Člana 43. ZKOASP-a koji regulira nadležnost i djelovanje inspekcijskih službi u njegovoj provedbi!

U dosadašnjem radu smo kod jednog broja inspektora koji su bili na obukama koje smo organizovali i sa kojima smo osigurali saradnju i oni čine jedan zdravi krug profesionalaca koji očekujemo da se širi. Međutim, zbog uopšte pasivnog odnosa nadležnih inspekcijskih službi, najveći uspjeh u ovom segmentu do sada je podizanje svijesti o poštivanju autorskih prava među samim inspektorima koji trebaju da provode Zakon.

Saradnja sa djelatnicima MUP-a

Djelovanje nadležnih organa unutrašnjih poslova u provedbi ZKOAP-a je razočaravajuće. Ostvareno je stotine kontakata praćenih dopisima sa djelatnicima MUP-ova u kojima smo davali upute o djelovanju policije kao provedbenog organa. U smislu efikasnog djelovanja policije u provedbi Člana 27. ZKOASP-a održan je ogroman broj sastanaka na kojima smo pokušavali Sektorima uniformisane policije, komesarima, direktorima, ministrima i drugim objasniti problematiku i principe kolektivnog ostvarivanja prava autora, našu i njihovu ulogu u provedbi pomenutog člana Zakona, ovlasti po kojima AMUS kao Udruženje ima pravo od policije zahtjevati Zabrane održavanja koncerata i/ili javnih priredbi uopće ako organizator nije prethodno pribavio odobrenje.

Planiramo nastaviti djelovanje ovog Odjela u 2014. godini sa educiranjem djelatnika MUP-a na svim nivoima, štampanje edukativnih materijala sa odgovorima na pitanja i zahtjeve korisnika prilikom policijskih upozorenja o neophodnosti sklapanja ugovora sa AMUS-om i legaliziranjem korištenja muzike u sklopu ugostiteljskih objekata i prilikom organiziranja javnih izvedbi autorskih muzičkih djela (nastupa i koncerata svake vrste), svakodnevni kontakti sa PU/PS sa pojašnjenjima i tumačenjima.

Rješenje na pomolu

Napor Stručne službe sa jednim brojem policijskih stanica koje su iskazale aktivan interes na poštovanju odredbi ZOKOASP-a je krajem decembra urodio plodom. Naime nakon više dopisa i sastanaka, i konačno više od 1.300 zahtjeva za zabranama koje je Stručna služba uputila u 2013. policijskim stanicama/postajama su konačno urodile plodom. Naime, nakon naših sugestija policijskim stanicama koje nisu znale na koji način da postupe po našim zahtjevima za zabrane izvođenja muzike, one su se obraćali Tužilaštvu BiH sa zahtjevom za uputama za postupanje.

Tužilaštvo BiH je 27.12.2013. godine izdalo „*Uputu za postupanje povodom provođenja ZOKOASP-a*“ iz koje se jasno i nedvojbeno tumači da je nadležni organ unutrašnjih poslova, shodno Članu 27. pomenutog Zakona, mjerodavan da na zahtjev AMUS-a, kao kolektivne organizacije, „*zabrani svaku upotrebu autorskih muzičkih djela ukoliko organizator nije pribavio prava odnosno odobrenje od AMUS-a.*“ Dalje, ista uputa obavezuje djelatnike MUP-a da sve korisnike zaštićenog materijala **obavezno** upute na kontaktiranje AMUS-a uz primjedbu na obavezu sklapanja ugovora propisanog Zakonom. Ova Uputa Tužilaštva BiH je, do sada, najjasnije izražen dokument u smislu nadležnosti i mjerodavnosti policijskih uprava/stanica kod provedbe ZOKOASP i direktnе saradnje sa AMUS-om kao legitimnim zastupnikom autora.

Time su naporci koje je Stručna služba ulagala praktično od početka poslovanja u smislu animiranja djelatnika MUP-a da se aktivnije uključe u provedbu Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava BiH (ZOKOASP) urodili plodom.

Stručna služba će pratiti napredak, ali smatramo da je ovim riješen najveći problem, koji je sada u okviru rješavanja MUP-ova. Radi se o formi Rješenja o zabrani i pitanjima kao što su: ko je žalbeni organ, da li žalba odlaže izvršenje, ko pokreće krivičnu prijavu, itd. U svakom slučaju očekujemo da će neke policijske stanice nakon ove Upute pokazati više energičnosti i efikasnosti u provedbi ZOKOASP-a u njihovoј nadležnosti. Mi smo, sa svoje strane, u smislu pomoći, distribuirali svim policijskim stanicama/postajama tekst Rješenja o zabrani koje, na osnovu istog zakonskog člana, pravi policija u Hrvatskoj, te kopije Rješenja o zabrani koje su do sada izdale policijske stanice u BiH.

U svakom slučaju odgovornost je na ministrima unutarnjih poslova u BiH te policijskim komesarima da daju instrukcije uniformisanoj policiji na terenu da djeluju na zahtjeve o zabranama AMUS-a.

Tužilaštvo BiH

U toku je planiranje sastanka sa glavnim tužiocem Tužilaštva BiH Goranom Salihovićem u smislu nastavaka pozitivne saradnje koju imamo sa ovim važnim organom. Na sastanku želimo pokrenuti pitanje podizanja tužbi protiv ponovljenih i osvjedočenih kršitelja autorskih prava. Naime, ni nakon više od sto krivičnih prijava nije došlo do podizanja tužbi u Tužilaštvu BiH pod pretpostavkom da se radi o limitiranom kapacitetu Tužilaštva i relativno malih novčаниh iznosa.

Ono što je potrebno da bi se ova neodrživa situacija pomakla sa mrtve tačke je pokretanje jednog broja slučajeva različitog kršenja autorskih prava različitog tipa kako bi se uspostavio pravosudni presedan koji bi bio vodilja za sve slučajeve u tom polju.

Saradnja i kontakti sa sudovima u BiH

Sudovi su posljednji u nizu organa koji treba da djeluju, mada smo imali do sada veliki broj upita i zahtjeva za pojašnjenjima od sudske instanci. Utisak je da u proteklih 20 godina u BiH nema suđenja pa niti presuda po nizu kršenja muzičkih autorskih prava, iako i Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava BiH te Krivični zakon BiH jasno predviđaju i nadležnost i konkretnе kaznene i krivične mjere.

Situacija se u 2013. godini počela popravljati jer je CDLP projekt u okviru Ministarstva trgovine SAD napravio Priručnik za sudije i tužioce u kojem se predstavlja niz sudske i tužilačke slučajeva iz oblasti intelektualnog vlasništva a posebno autorskog prava. Radi se o praktičnim primjerima sudskega iskustva u regionu i pojašnjenjima detalja sudskega procesa i presuda a to je baš ono što našem sudstvu nedostaje.

Stručna služba sarađuje sa ovim projektom jer ima kapacitet da značajno popravi sadašnje stanje u sudstvu, te očekujemo nastavak zajedničkih aktivnosti i u 2014. godini.

Saradnja i kontakti sa djelatnicima Poreskih uprava

Sa poreskim upravama komunikacija i saradnja generalno nije na zadovoljavajućem nivou. Saradnja na našu inicijativu je više puta rezultirala pozitivno na terenu te nam je dostavljena potrebna dokumentacija, ali se radi o sporadičnim slučajevima. Glavna prepreka u našoj saradnji jesu interni propisi kojima su vezani. Izuzetak je Poreska uprava FBiH, odnosno direktor **Midhat Arifović** koji je pokazao veoma aktivan interes i ponudio saradnju u granicama svojih ovlasti u provedbi zakona iz oblasti autorskog prava.

Ugostiteljski objekti

Ako uzmem u obzir broj radnih sati, broj, raznolikost stručnosti i sposobnosti uposlenika, najzahtjevniji i najobimniji segment rada jedne kolektivne organizacije, većina operativnog vremena i skoro svi raspoloživi resursi Stručne službe usmjereni su u licenciranje ugostiteljskih objekata svih vrsta. Nesumnjivo da je kod ove kategorije korisnika stepen piratstva najveći i da u ovom segmentu rada možemo očekivati najveći stepen povećanja prihoda u narednom periodu.

Slobodno možemo reći da prije dodjele licence AMUS-u nije bilo uspješne naplate korištenja muzike, čak nije bilo ni ozbiljnijeg pokušaja da se sa tim mukotrpnim procesom započne. Znači, nakon više od 22 godine neplaćanja naknade za korištenje muzike u ugostiteljstvu, otvaramo novu stranicu u zaštiti muzičkih autorskih prava u BiH.

Intenzivna medijska kampanja koja je počela u januaru 2013. godini kontinuirano traje na svim radio i TV stanicama koje imaju ugovor sa AMUS-om i planiramo da se ovaj koristan edukativno informativni projekt nastavi i u 2014. godini. Biće obogaćen sa novim jinglovima namijenjenim podizanju svijesti javnosti kada su u pitanju prava autora.

Naši napor u radu sa nadležnim u entitetskim vladama su krajem prošle godine urodili sa obukom za dvije grupe od po 50 inspektora su otvorile mogućnost za početak provedbe Zakona.

TRGOVINSKI LANCI - TRŽNI CENTRI – POSLOVNO-PRODAJNI PROSTORI

U ovoj kategoriji korisnika ćemo učiniti više od istog što smo uradili u 2013. godini. Pošto se u dobroj mjeri radi o stabilnim objektima sa permanentnim adresama i vlasnicima smatramo da će biti jednostavnije ubrati prihod nego kod nekih kategorija ugostiteljskih objekata, naročito manjih. Zato nije potrebno detaljnije opisivati planirane aktivnosti u ovom segmentu rada.

Nakon inicijalnog uspjeha zabilježenog krajem 2013. došlo je do zastoja i pokretanja sudskih procesa, ali se, nakon više od 18 mjeseci opstrukcije sa zahtjevom za sastanak u smislu dugoročnog rješavanja pitanja naplate korištenja muzike u svojim prostorima javila Grupacija tržnih lanaca koja djeluje pri Vanjskotrgovinskoj komori BiH te postoje izgledi da se ovaj vid naplate bez velikih sudskih i advokatskih troškova postigne potpisivanjem ugovora i uspostavljanjem saradnje po pitanju regulisanja dozvole za korištenje autorskih muzičkih prava u ovoj kategoriji korisnika.

AMUS U KOMITETU ZA ZAŠТИTU INTELEKTUALNIH PRAVA AmCham-a!

Prepoznali smo interes AMUS-a da doprinese u radu ovog komiteta i zalaže se za što bolju provedbu zakona iz oblasti autorskog prava. Nastavićemo sudjelovati u aktivnostima ovog Udruženja i lobirati za interes autora koje zastupamo kao i širi interes zaštite intelektualne svojine.

DRUGE AKTIVNOSTI STRUČNE SLUŽBE

U skladu sa međunarodnim standardima i praksom kolektivnih organizacija, Stručna služba počela je sa nizom aktivnosti koje prate rad i razvoj ovog tipa organizacija. U najkraćem ćemo, po preduzetim aktivnostima, izložiti najvažnije.

Regionalni dani kolektivnog ostvarivanja autorskog prava

Osnovna ideja je da se ojača sistem kolektivnog ostvarivanja autorskog prava među autorima, nadležnim institucijama i javnosti u BiH i nastavi širiti razumijevanje o potrebi poštovanja prava autora.

Namjera nam je da održavanjem radionica u desetak najvećih regionalnih centara u BiH približimo sistem kolektivnog ostvarivanja autorskog prava na lokalnom nivou.

Regionalni dan kolektivnog ostvarivanja autorskog prava se sastoji od dvije radionice :

- Radionica za nadležne institucije (10-12h)

U ovoj radionici će učestovavati institucija zaduženim za provedbu Zakona (inspekcija, policija, lokalna administracija) sa ciljem da se poboljša stepen razumijevanja kolektivnog ostvarivanja prava i koordinacija među njima. Namjera nam je upoznati ih sa štetom koja društvu i ekonomiji čini piratstvo i posljedicama uslijed nelegalnog korištenja autorskog prava.

Naš interes je jasan : na ovaj način očekujemo da ćemo unaprijediti provedbu zakona na terenu.

- Radionica za autore, sredstva informisanja i javnost (13-16h)

Namjeravamo pozvati predstavnike autorske zajednice iz šireg regiona gdje se radionica održava i upoznati ih sa zakonskim pravima i obavezama, upoznati sa novinama u međunarodnom zakonodavstvu, odgovoriti na njihova pitanja i pozvati da se u AMUS učlane oni koji još nisu naši članovi.

Brošure i edukativni materijali

Za potrebe ovih radionica i za naše šire potrebe razvoja i ostvarivanje ciljeva napravit ćemo brošure za korisne za autore, policiju i inspekcije u kojima će imati informacije o kolektivnom ostvarivanju prava potrebne za njihovo djelovanje. U brošurama ćemo pojasniti definicije, izložiti primjere iz prakse u vezi sa provedbom zakona. Brošure ćemo koordinirati sa CISAC-om, WIPO, UNESCO i drugim međunarodnim agencijama, kao i sestrinskim organizacijama i koristiti njihova iskustva u sličnim kampanjama i aktivnostima.

Brošure namjeravamo štampati u limitiranom broju primjeraka a materijal koristiti za web, online usluge, prezentacije i druge oblike koje nam opis djelovanja nalaže.

Biblioteka za kolektivno ostvarivanje autorskih prava

Nastavićemo aktivnosti na izgradnji biblioteke, skupljanju knjiga, brošura, prezentacija, naučnih audiovizualnih i drugih radova na temu autorskih prava jer smo uvjereni da je to potrebno i članstvu AMUS-a i preduslov je za iniciranje interesa akademске zajednice da se sa više pažnje posveti ovom pitanju.

Dio uspjeha saradnje Stručne službe sa projektom CDLP koji je već pomenut u ovom izvještaju, vidi se u početku kreiranja stručne biblioteke sa aktuelnim naslovima. Namjena biblioteke je skupljanje literature vezane za prava i zaštitu autora, kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava u BiH i svijetu itd. Ti naslovi će uposlenicima u Stručnoj službi, zainteresiranim autorima, studentima koji rade naučne radove na ovu temu i ostalima biti na raspolaganju da prošire znanja iz oblasti kolektivnog ostvarivanja prava i autorskog prava uopšte.

Naravno, biblioteka je na usluzi i ostalim zainteresiranim institucijama i organizacijama za koje ocijenimo da mogu biti korisne u jačanju kruga znanja u vezi sa autorskim pravima.

Djelovanje na međunarodnom planu

Da bismo vam približili prioritete djelovanja na međunarodnom planu neophodno je upoznati članstvo o nizu pravila i odluka CISAC-a kada je riječ o poslovanju društava za kolektivno ostvarivanje prava autora muzičkih djela (u daljem tekstu „CMS“). U kontekstu današnjeg, veoma brzog tehnološkog napretka koje se sasvim sigurno okreće i prilagođava digitalnom okruženju, društva za kolektivno ostvarivanje prava autora muzičkih djela moraju osigurati visoke standarde korporativnog upravljanja, transparentnosti i odgovornosti. Kako bi se garantirala zdrava poslovna praksa u mreži autorskih društava koje uvezuje, a za dobrobit cijele kreativne zajednice, CISAC je zajedno sa svojim članovima radio na izradi pravila CMS-a.

Ova pravila se sastoje od skupa obavezujućih načela koja promoviraju fer i korektne sisteme rada i ekonomsku uspješnost, uz povećanje produktivnosti i profesionalnosti svih društava članica CISAC.

Konačna verzija potvrđena je od strane Generalne skupštine CISAC-a 2008. a pravila poznata kao „obavezujuće rezolucije za CMS-e“ su stupila zvanično na snagu 2009. godine. Ove „rezolucije“ su skup tehničkih kriterija koji se odnose na standarde poslovanja i međunarodne komunikacije, a primjenjuju na:

- dokumentaciju (vrsta, format, oblik, način, vrijeme djelovanja, itd.)
- distribuciju tantijema (princip obračuna i raspodjele, način, format, dinamika, itd.)

Zbog različitog stepena razvijenosti, mogućnosti i sposobnosti kolektivnih organizacija, Odbor je utvrdio kalendar po kojem svaka kategorija CMS-a ima tačno određenu minimalnu/maksimalnu količinu vremena potrebnu za usklađivanje svog poslovanja, tehničko-tehnološke opremljenosti, unutrašnjeg razvoja i strukture te definiranja poslovanja i djelovanja u skladu sa standardima postavljenim od CISAC-a.

Ovi standardi bazirani su (sa legislativne strane), na ratificiranim konvencijama i EU direktivama koje se tiču prava intelektualnog vlasništva te Zakonima pojedinih zemalja iz koje CMS dolazi (kako ne bi bilo kolizije između jednog i drugog) i (sa tehničke strane) skali stepena razvijenosti CMS-a koju je nakon izrađene studije napravio CISAC.

Po toj skali AMUS, naravno, spada u red „Least Developed Societies“ (društava u najnižem stepenu razvoja) što nam daje određene pogodnosti i ustupke kako od samog CISAC-a tako i od sestrinskih CMS-a (pristup fondovima za razvoj kroz projekte, preuzimanje dijela troškova za učestvovanje na različitim seminarima, radionicama, konferencijama i sastancima neophodnim za rad i razvoj društva organiziranim od strane CISAC-a i/ili partnerskih organizacija kao što su npr. BIEM ili WIPO i tome slično).

Po ovom slijedu stvari, AMUS-u je dat određen vremenski *grace period* za izgradnju kapaciteta i o tehničko-tehnološkoj spremnosti za međunarodnu razmjenu informacija, za obradu, obračun i distribuciju tantijema te nivou znanja koji se zahtijeva od uposlenika i stručnih saradnika svih struktura unutar jedne CMS. Međutim, *grace period* ne predstavlja razrješenje obaveze ponašanja u skladu sa gore pomenutim „obavezujućim rezolucijama za CMS-e“ pa se u tom smislu AMUS u ovoj godini mora početi baviti stvarima kao što su:

- Potpisivanje ugovora o recipročnom zastupanju i početak bliže saradnje sa sestrinskim CMS-ovima.

Nakon što smo uvjereni da ćemo sa društvima u regionu potpisati recipročne ugovore o zastupanju odmah nakon okončanja Upravnog spora koji je u vezi sa pitanjem dodjele licence protiv Instituta za intelektualno vlasništvo BiH pokrenula Sine Qua Non okrenuli smo se ostatku svijeta tj pripremi za inicijaciju i potpisivanje Ugovora.

„Introduction Letter of Society“ je formalno pismo predstavljanja AMUS-a u međunarodnoj komunikaciji nakon što smo primljeni u CISAC. Pismo je spremno za slanje društvima u svijetu tj članicama CISAC-a u smislu proširivanja saradnje koja će, prvenstveno, imati za cilj naplatu tantijema naših članova iz zemalja u kojima je BH dijaspora aktivna i mnogobrojna,

što garantira prisustvo elektronskih medija koja emitiraju muzički sadržaj s ovih prostora, nastupa naših izvođača (a time i naših autora) u tim zemljama gdje je naplata autorske naknade visoka.

Prenos registracije članstva na međunarodni kod AMUS-a

Za tu namjenu u većini slučajeva postoje sredstva koja društva u svijetu odvajaju ali ih treba potraživati. U tom smislu, Međunarodni odjel aktivnom komunikacijom sa CISAC-om, ASCAP-om i SUISA-om će početkom 2014. godine napraviti sve potrebne predradnje za direktno pristupanje IPI i WID bazama djela, te poslati listu članova AMUS-a u IPI centar kako bi se broj članova društva pod brojem 273 (AMUS) u IPI bazi autora povećao maksimalno do konačnog rješenja pitanja članstva (vidjeti pod „članstvo“) jer je jedan od uslova slanja "International Royalty Claims" kartica i zahtjeva za naplatom tantijema IPI broj autora i ISWC kod djela što dodjeljuje WID administrator, dio u Švicarskoj a dio u SAD.

Naplata tantijema naših članova iz inostranstva

- Naplata tantijema naših članova iz inostranstva je bila zapostavljala u vrijeme djelovanja Sine Qua Non d.o.o. Potencijal u ovom segmentu za BiH autore postoji a potrebno je napomenuti da se radi o nekoj vrsti eksperimentalnoga rada nije moguće u ovom momentu precizirati finansijsko učešće. Uz stvaranje i jačanje mreže izvora informacija iz zemalja u kojoj živi veliki broj građana porijeklom iz BiH je izgraditi sistem koji će nakon određenog vremena postati automatiziran i, očekujemo, donijeti izvjestan prihod članovima AMUS-a čija se djela koriste u svijetu, bilo da se radi o nastupima izvođača koji izvode djela naših autora do radio i TV stanica na našim jezicima koje emitiraju samo našu muziku ili, što je izyjesnije i češće, od nastupa naših vodećih izvođača po koncertima i klubovima.
- Kako korisnici muzike u tim zemljama plaćaju naknade i za autorska prava, najveći dio novca po toj logici pripada članovima AMUS-a. Ista je stvar sa „živom“ muzikom koja se u svijetu licencira mnogo efikasnije nego kod nas jer je dio namijenjen za autorskiju naknadu uključen u, recimo, najam sale ili kluba, ili mjesecnih obaveza koje je vlasnik ugostiteljskog objekta platiti državi u kojoj se nalazi, odnosno CMS-u koje ordinira na teritoriji te države.
- 2014. godina je godina kada ćemo, nakon razriješenja upravnog spora SQN- Institut I uspostave ugovornih odnosa sa drugim CMS-ovima, reaktivirati mrežu izvora informacija o nastupima i emitiranju djela naših autorima, te kontakata sa međunarodnim odjelima sestrinskih organizacija od kojih ćemo, nakon ispunjenja uslova već opisanih formata, upućivati zahtjeve za isplatama sredstava koja pripadaju našim članovima. Previđamo da bi već u 2015. godini mogli imati prva sredstva iz inostranstva alocirana za isplatu članovima AMUS-a, uz povećanje priliva u narednom periodu.
- Kolektivno ostvarivanje mehaničkih prava (prava publishera) uz kreiranje standardnog tipa ugovora za pravna i fizička lica koji mora biti usklađen sa svim svjetskim normama i standardima kao i donošenje i objava „Tarife za izdavače“: nakon prvih ugovora potpisanih u 2013. godini, Međunarodni odjel će nastaviti aktivnosti u ovoj oblasti. Obzirom da većina velikih izdavača još nema potpisani ugovor sa AMUS-om, a

nastavljaju djelovanje po dosadašnjoj dinamici, prijedlog je da se u novinama objavi Poziv na pregovore oko tarife i obliku Ugovora. Kako je svjetski standard BIEM-ov Publishing Agreement to imamo malo prostora za pregovore u smislu visine naknade te oblika i načina naplate za izdavače. Obzirom da je ovo specifična grupa koji je ujedno i korisnik i nositelj prava, pored objavljenog Poziva na pregovore što je zakonska obaveza CMS-a, pojedinačno ćemo kontaktirati „velike“ izdavače sa velikim repertoarom koji kao takav predstavlja dodatni izvor sredstava za AMUS. S druge strane, ulaskom u polje „mehaničkih prava“ podižemo nivo poslovanja i obima posla te otvaramo vrata direktnoj saradnji sa velikim korporacijama kao što su SONY, Universal Publishing, Warner-Chappel i Virgin u smislu zaštite njihovih prava. Repertoar ovih kuća se mjeri u desetinama miliona djela koje treba obraditi i isplatiti tantijeme nositeljima prava, ali je to obaveza koju je AMUS preuzeo dobijanjem Licence i mora se ispuniti, kao i niz drugih stvari koje su nam u drugoj godini postojanja obavezne što se tiče međunarodne scene, članstva u CISAC-u i provedbe međunarodnih standarda.

- On-line licenciranje autorskih muzičkih djela - uz kreiranje standardnog tipa ugovora za pravna i fizička lica koji mora biti usklađen sa svim svjetskim normama i standardima te svim oblicima, vidovima i mogućnostima koje pruža iskorištavanje autorskih djela u virtualnom okruženju a koji će se odnositi na sve kao i donošenje Tarifa - kako se Regulatorna Agencija za Komunikacije izjasnila da nije nadležna za izdavanje licenci i administraciju online medija koji koriste autorska muzička djela u sklopu svoje djelatnosti, bilo da se radi o jednostavnim internet medijima (internet radio/TV kanali i info – portali koji imaju background muziku) bilo da je riječ o sofisticiranim oblicima korištenja muzike tj. stavljanja dostupnim javnosti autorska muzička djela (streaming, download, „on-demand“-streaming, webcasting i tako dalje) to je prirodan interes članova da AMUS regulira ovo područje.

Krajem 2013. godine tražili smo i dobili mišljenje Instituta za intelektualno vlasništvo oko prava licenciranja ove vrste korisnika. U 2014. godini ćemo obaviti pripreme i napraviti tipove ugovora za online korištenje muzike, izračunati optimalnu Tarifu u skladu sa regionalnim društvima i realnoj ekonomskoj situaciji u zemlji. Obzirom da je ovo sasvim nova teritorija kada je riječ o kolektivnom ostvarivanju prava uopće u BiH, veoma je bitno postaviti stabilne osnovice za dalji rad i razvoj jer se očekuje da će online izdavaštvo, download i on-demand streaming u potunosti zamijeniti kupnju nosača zvuka i ili slike u fizičkom svijetu pa tu nemamo mnogo prostora za kasnije prepravke i dorade.

Shodno ovome, svaki vid korištenja muzike u virtualnom svijetu i njegovo licenciranje će se raditi u skladu sa međunarodnim pravom i standardima, uz konstantnu konsultaciju sa društvima koja se ovim bave već dugi niz godina i koja su postavila standarde za ovaj vid licenciranja muzičkih djela. Naravno, da ćemo, uz poštovanje međunarodnih standarda i iskustava, raditi u skladu sa BH zakonima koji reguliraju ovu oblast i biti uključeni u razvoj ove vrste emitiranja obzirom da će AMUS biti pionir i vodeći autoritet u BiH što se tiče konkretno online-licenciranja i korištenja autorskih muzičkih djela uz praćenje razvoja tehnologije tj načina upotrebe muzike. Cilj je da u 2014. godini imamo ugovore sa korisnicima koji pokrivaju svaki oblik korištenja muzike na internetu.

- Aplikacija za „ISWC Allocating Agency“ status odnosno zahtjev za preuzimanje Licence od „Sine Qua Non“ – a zbog očiglednih razloga (na ovo bi trebalo sačekati dok se ne riješi Upravni spor i situacija sa te strane bude čista)
- CIS NET NODE– aplikacija za account na serveru koji nam bude nudio najbolje uslove (brzinu pristupa, veličinu baze podataka, trošak pristupa i podrške). Ukratko, CIS NET je mreža baza podataka izrađena slijedom CISAC standarda dostupna svakom CMS-u nakon što dostigne određen stepen razvoja. Generalno, putem CISAC-a od kojeg se mora pribaviti odobrenje (pristup) u drugoj godini poslovanja (što je za AMUS 2014. godina). Postoje tri vrste „čvorova“ i to:
 - lokalni čvorovi, koji se administriraju od strane pojedinih društava (najблиži nama je ZAMP),
 - regionalni čvorovi, razvijeni i administrirani od strane skupa društava najčešće regionalnog karaktera (potencijalno spajanje repertoara),
 - WID Centar – centralizirani, online čvor baza djela pojedinih društava koja dobiju pristup temeljem stepena razvoja i pokazane inicijative.

CIS NET CODE podrazumijeva i ispunjenje uslova što od CMS-a zahtijeva obuku i rad na različitim formatima informacija kojima se koriste zainteresirane strane u sistemu kolektivnog ostvarivanja autorskih prava u svijetu, kao što su MWI (muzički repertoar sa svim informacijama), AGM (informacije i rad sa izdavačima i upravljanje mehaničkim pravima publishera, sub-publishera i diskografa), AVI (priprema sistema za rad i obradu podataka muzičkih djela iz audiovizuelnih djela)

Prelazak sve poslovne (business) komunikacije između sestrinskih društava i centara „kontribucije podataka“ administracijskim bazama autora, djela i podataka iz oblasti kolektivnog ostvarivanja prava i zaštite prava autora: IPI, WID, WIPO i CIS NET na formate usvojene u gore pomenutim „obavezujućim rezolucijama za CMS-e“ a kako slijedi:

- CWR format - što predstavlja standardni CISAC format koji se **mora koristiti** u komunikaciji na relaciji izdavači – CMS, kod registracije djela ili cijelokupnog repertoara, a čija je svrha pružanje zainteresiranim stranama u poslovnom procesu jedinstveni, unificiran format za registraciju djela. CWR format je obaveza koju moramo završiti do kraja 2014.godine zbog velikih nositelja mehaničkih prava i njihovih zastupnika (publisheri i sub-publisheri) iz regije. Već imamo najave da će vrlo brzo AMUS-u dostaviti cijeli repertoar koji se sastoje od miliona djela sa desetinama miliona podataka koji prate svako djelo. Dobra vijest je da u određenom procentu nećemo fizički morati unositi bazu podataka ručno, kao što smo to radili sa COSIS internom bazom podataka djela i autora naših članova. Za očekivati je da ćemo „importovati“ cijelokupan repertoar velikog publishera i njihovih pridruženih članova u našu bazu podataka i praktično jednim „klikom na dugme“ imati pred sobom sve informacije koje su nam potrebne. Također, na isti način će svi izdavači, strana društva, PR agencije ili bilo koja zainteresirana strana moći imat u uvid u sve ono što želimo da ponudimo svijetu, sva djela i autore, tj nositelje prava, odnosno cijelokupan repertoar Udruženja.

- UPF format - je format koji se koristi za neidentificirana djela koja se pojavljuju na spiskovima tj listama izvedenih djela (od emitera ili sa javnih izvedbi) a koji služi da se kroz cirkularnu komunikaciju između društava uz pročešljavanje svih baza podataka pronađu autori djela. Cilj je da se „neidentificirana djela“ svedu na minimum u cilju minimalizacije „sive“ zone sredstava koja ostaju nakon distribucije prepoznatim djelima tj. autorima.
- CRD - je format za elektronsku razmjenu podataka distribucije između dvaju CMS-a ili između CMS-a i svih članova/autora. Podaci koji se šalju moraju biti konvertovani u E4 format kroz EDI datoteke. Razlog za striktni „no-nonsense“ pristup obavezi poštivanja ovog formata je to što zamjenjuje sve prijašnje, različite formate u komunikaciji između svih zainteresiranih strana, od računovodstava CMS-a do samih krajnjih korisnika (autora) koji će putem E4 formata, nakon što se takvi fileovi pročitaju u CMS-a, dobiti detaljan izvještaj o korištenju djela, broju korištenja, mjestu i vremenu, tačan iznos za svako djelo i tako dalje, umjesto svih dosadašnjih formi i oblika komunikacije. I ovo je format koji AMUS, kao CMS mora imati razrađen i spremam za korištenje u toku 2014. godine.

Kao što je generalno poznato, skoro 75% članova AMUS-a se, u svim relevantnim svjetskim bazama podataka autora i djela, i dalje vode kao članovi Sine Qua Non-a. Naši inicijalni napor da se odmah nakon dobijanja Licence svi autori sa koda 216 (Sine Qua Non) po defaultu prebace na kod 273 (dodijeljen AMUS-u), a što bi ujedno rezultiralo i prijenosom cjelokupnog repertoara tih autora, nisu urodili plodom. Generalni stav CISAC-a, SUISA-e i ASCAP-a kao vodećih autoriteta u djelatnosti kojom se bavimo da se stvari takve prirode rješavaju interna, između društava unutar CISAC mreže.

Jedan od prioriteta „ostalih aktivnosti“ Međunarodnog odjela Stručne službe je rješenje ovog problema obzirom da nam je krajem 2013. godine ukazano da će ovaj problem biti potencijalno vrlo teško rješiv i da će nam predstavljati kamen spoticanja prvenstveno prilikom transparentne i uredne isplate tantijema uz korištenje COSIS programa, prilikom dodjeljivanja ISWC i ISAN brojeva, prikupljanja naknada za naše članove iz inostranstva itd. Odmah nakon primitka ove informacije Stručna služba intenzivno je počela s iznalaženjem rješenja ovog problema, uz konsultiranje administratora pomenutih baza podataka, čelnih ljudi u CISAC-u i SUISA-i, te kolegama iz sestrinskih društava.

Nakon tri mjeseca komunikacije sa raznim odjelima u CISAC-u, SUISA, IPI, itd. uspjeli smo ubijediti međunarodni faktor da sa SQN nije moguće postići rješenje. Naše insistiranje je rezultiralo tako što nam je predočeno pravilo problema od administratora *WID* baze djela, švicarske SUISA-e, vezano za prestanak ili transfer članstva (*ISIP-0021R09 IPI General Description and Business Rules*). Pomenuto pravilo kaže:

„U slučaju prijenosa IPI članstva ili tzv „podijeljenog članstva“, IPI baze moraju biti ažurirane odmah po obavijesti društva o novom članu, odnosno, prethodno društvo mora raskinuti postojeće ugovore između društva i autora kako bi se omogućilo članstvu novog društva da svoje članove prijavi u IPI i WID kao sebi pripadajuće. Slučajevi u kojima prethodno društvo iz bilo kojeg razloga odbija raskinuti sporazume/ugovore između sebe i članova mogu se prijaviti IPI centru u Švicarskoj. IPI centar će, potom, zahtijevati od odgovarajućeg društva da raskine ugovor između društva i svakog autora koji ne želi pripadati tom društvu, najkasnije u roku od 2 mjeseca. Po isteku roka od 2 mjeseca, ako nije došlo do dogovora, IPI centar će samovoljno

raskinuti ugovore između autora i prethodnog društva, ako sporno društvo to iz bilo kojeg razloga nije već učinilo.“

Kako je SQN i dalje članica CISAC-a, IPI sistem ne može raskinuti ugovore o članstvu pojedinačnih ugovora samovoljno pa nam je sugerirano da pošaljemo izjavu potpisano od strane Predsjednika Skupštine AMUS-a, zajedno sa listom svih članova koji to žele, u kojoj se u najkraćem kaže da navedeni autori ne žele biti zastupani od SQN niti u jednom obliku ili formi u sistemu kolektivnog ostvarivanja autorskog prava, niti su više njihovi članovi. U istoj izjavi će se decidno navesti da je AMUS njihovo matično društvo, te da se ta činjenica potvrди i izmijeni u svim relevantnim bazama autora i djela u svijetu. Na osnovu ove izjave će IPI administratori od SQN zahtijevati da ponište ugovore s autorima. Ukoliko se SQN odbije povinovati zahtjevu, IPI administratori automatski dodati sve autore sa liste, zajedno sa njihovim djelima, AMUS-u pod rednim brojem 273 u sistemu članstva CISAC-a što sobom povlači izmjene u svim ranije pomenutim bazama podataka.

DJ Licence

Shodno praksi u svijetu postalo je jasno da se korisnici/autori elektronske muzike moraju staviti u zakonske okvire legalnog korištenja djela. Na prijedlog Stručne službe Upravnog odbora AMUS-a sredinom 2013. donio je odluku da se svi DJ-evi koji apliciraju za Licencu za korištenje muzičkih djela oslobođe plaćanja naknade za korištenje djela u trajanju od jedne godine, obzirom da se radi o sasvim novom konceptu, generalno nepoznatom na ovim prostorima.

U cilju uspostavljanja sistema koristimo primjer Hrvatske koja u svakom smislu prednjači u regionu kad je riječ o kolektivnom ostvarivanju prava autora, vrlo slabo pokriven odnosno iskorišten. Radi ostvarivanja ciljeva udruženja planiramo unapređenje saradnje sa Akademijom za multimedije IMTM koja se bavi edukacijom i obukom DJ-eva, njihovim radom i usmjeravanjem, što nigdje u regionu, nije slučaj.

Saradnja sa ovom zanimljivom institucijom se ogleda u interesu za održavanjem niza predavanja polaznicima o pravima autora, ulogama DJ-a kao autora/izvođača, licenciranju muzike na portalima koji se bave prodajom i distribucijom muzike.

Zauzvrat, svaki polaznik IMTM akademije bio bi pozvan da pristupi AMUS-u kao DJ, uz izdavanje licence tj legitimacije. Ovo smatramo načinom omasovljavanja članstva predstavnicima ove vrste muzike. Također, smatramo korisnim da se zainteresiraju za prava autora, rad Udruženja i slično, obzirom da se radi uglavnom o veoma mladim osobama nerijetko maloljetnim autorima koji će od rane mladosti biti uključeni u sistem poštivanja prava autora i legalnog korištenja muzike i tako dalje. Obavljene su pripreme za štampanje i izdavanje „DJ osobne kartice“ koja će ne samo identificirati DJ-eve koji muziku koriste legalno nego će na određen način i promovirati rad i imidž AMUS-a u klupskoj sceni elektronske muzike.

Prevodi - legislativa i literatura od značaja za Udruženje i prava autora u BiH

Međunarodni odjel planira da tražiti dozvolu od WIPO-a, SUISA-e i ASCAP-a na prava na prijevod i distribuciju literature od značaja za poznавanje i provedbu Zakona o autorskom i

srodnim pravima, njihovom kolektivnom ostvarivanju te o djelovanju sistema društava koja se bave ovom djelatnošću.

Uz ovu tzv. neobaveznu literaturu (pojmovnici, brošure, flyeri) bit ćeemo u kontaktu sa svim relevantnim institucijama iz ove sfere poslovanja oko mogućih direktiva EU, odluka Evropske Komisije i preporuka CISAC-a, BIEM-a i ostalih organizacija od globalnog utjecaja i njihovim prevođenjem na naše jezike.

Namjera nam je pokazati da imamo potencijal, znanje i volju uključiti udruženja i informisati naše članstvo i širu BiH javnost o trendovima u svijetu zaštite prava autora, te evolucije internet-licenciranja koje se konstantno mijenja u skladu sa novim tehničko-tehnološkim dostignućima.

CISAC – saradnja i financiranje projekata u BiH

Nakon obaveznog ispunjavanja „*obrasca o poslovanju CMS-a*“ za 2013. godinu (Professional Rules questionnaire 2013), što moramo završiti najkasnije do 01.05.2014. godine u kojem ćemo iskazati urađeno u prošloj godini, predstaviti ponašanje u skladu sa profesionalnim pravilima i obavezujućim rezolucijama i tehničku sposobnost za djelovanje u okviru CISAC mreže, otvara se niz mogućnosti i pristup CISAC-ovim fondovima za mala društva.

U 2014. godini planiramo, kao prvo, opravdati povjerenje ukazano rekordno-brzim prijemom u članstvo CISAC-a (u junu 2013. godine) dostavljanjem „*obrasca o poslovanju CMS-a*“ u zadatom vremenskom okviru, iako smo bili u prilici tražiti odgodu zbog generalne situacije u zemlji. Očekujemo da CISAC prestane da marginalizira bosanskohercegovačke autore kao što je to, generalno, bio slučaj u vrijeme dok je SQN zastupao prava autora muzičkih djela iz Bosne i Hercegovine.

U saradnji sa ostalim odjelima Stručne službe, Međunarodni odjel planira aplicirati za sredstva koje CISAC odvaja svake godine za projekte koji rade na promociji zaštite prava autora, odnosno podizanja svijesti populacije o značaju muzike i ljudi koji je stvaraju u svakodnevnom životu.

Također, EU IPR Enforcement projekt, u kojem smo aktivno učestvovali tokom 2013. godine, i u toku 2014. godine nam daje prostora za djelovanje i aktivnu ulogu u kreiranju pozitivne klime u provedbi Zakona o pravima intelektualnog vlasništva.

CoSIS – softverski sistem za automatsku obradu podataka

CoSIS sistem je direktno povezan sa administracijom IPI (Interested Party Information, međunarodna baza autora) i WID (Work Information Database, međunarodna baza djela) bazama podataka i društvima koje administriraju te baze. Stručna služba je online obukom i šestomjesečnom provjerom unosa u ove baze stekla direktni online pristup ovim bazama. To praktično znači da unos autora i unos djela koji vršimo automatski tog autora i to djelo stavljaju u svjetsku bazu te nije potrebna nikakva dalja procedura.

Danas je svaki autor član i svako njegovo djelo koje zastupamo uneseno u globalne baze i kao takvo je prepoznatljivo. To nam daje veliku prednost u brzini nad društvima koja postoje duže od nas a još uvijek nemaju priliku direktnog unosa u svjetsku bazu i komunikacije sa

administratorima gore pomenutih baza podataka jer ne moramo čekati verifikaciju ili provjeru od strane nekog trećeg.

Distribution System: Prikupljeno je oko 21.000 lista emitovanih djela na radio i TV stanicama u BiH u drugoj polovini 2013. godine, što je mnogostruko više prikupljenih podataka u odnosu na prvi šest mjeseci. Svaka lista sadrži između 500 i 3.000 pojedinačnih djela emitovanih na određenoj TV ili radio stanci u datom periodu. Sav ovaj materijal prolazi kroz proces pripreme i biće obrađen i distribuiran a na kraju tog procesa je isplata.

Uvođenje matching sistema će ubrzati, olakšati i pojeftiniti rad Stručne službe

Uvođenjem dodatnog modula CoSIS-a Matching System je planirano za april 2014. Taj modul je u fazi razvoja i mi smo početkom godine testirali radnu verziju koja je pokazala unapređenje procenta automatskog prepoznavanja muzičkih djela iz izvještaja koje nam šalju elektronski mediji. Izrada ovog modula je u finalnoj fazi i promocija je planirana za mart 2014. godine. Očekujemo da će ovaj koristan softverski dodatak omogućiti direktni odnosno automatiziran unos kompletnih lista čime bismo trebali umanjiti vrijeme rada potrebno za unos ovih podataka u sistem i u konačnici učiniti kompletну obradu podataka efikasnijom. To će učiniti na način da veći stepen automatske obrade smanji potrebu za trajno zaposlenim operaterima i time logično smanji troškove obrade.

Prema procjenama konsultanata koji su vršili obuku u Stručnoj službi u junu, za kolektivnu organizaciju naše veličine, odnosno zemlju sa izuzetno velikim brojem elektronskih medija u odnosu na broj stanovnika i njihov ekonomski standard, potrebno je 8-10 operatera koji za period od 7-9 mjeseci treba da kompletiraju obradu i distribuciju.

Ovaj dodatak originalnom CoSIS sistemu se tek pojavljuje u ponudi, nakon testnog perioda i specijalno je pravljen za društva tipa našeg. Od integrisanja ovog ovisi i kada će biti moguća isplata koristeći puni CoSIS softverski paket.

Dostava podataka

Svaki od emitera je, u skladu sa zakonom, potpisanim ugovorom i internim Pravilnikom, obavezan dostavljati liste emitiranih djela. Liste emitiranih djela, zajedno sa uplaćenim sredstvima, čine okosnicu sistema za distribuciju tantijema jer isti funkcionira po principu određivanja omjera podjele novca u skladu sa uplatom emitera, dostavljenih lista emitiranih djela i autora članova prijavljenih u AMUS bazu. CoSIS, u skladu sa uputama i principima CISAC-a i standardima EU, je zahtjevan sistem u smislu odgovornosti. S operativne strane, imamo obavezu učestvovanje u čestim radionicama, treninzima i obukama u usavršavanju koje CoSIS organizuje za sve nivoe korisnika sistema – od operatera na unosu do administratora sistema i menadžmenta. To je neophodno zbog čestih konsultacija i savjetovanja oko rješenja operativnih problema i uglavnom se vrši putem online komunikacije i Skype-a. Dinamika ovih online obuka je u ovom periodu na sedmičnom nivou.

Tako smo, uz dosadašnju obavljenu obuku održanu od CoSIS konsultanata, u obavezi nastavljanja izgradnje znanja i prilagođavanja sistema našem području i djelima, odnosno

emiterima sve dok koristimo ovaj sistem. Na taj način doprinosimo ovom globalnom konceptu efikasnosti softverskih sistema za automatsku obradu podataka čiji smo odnedavno član. U cilju ostvarivanja ciljeva 2014 godina, u Odjelu za dokumentaciju i distribuciju,će biti obilježena:

- Tehničkim unapređenjima (server, digitalizacija arhive, unapređenje intraneta i procesa)
- Unapređenjem ljudskih resursa (IT sektor, PR, operateri na bazi, obuka i specijalizacija)
- Standardizacijom poslovnih procesa i komunikacija (Godišnji plan operacija, mjesecni izvještaji, Plan upravljanja komunikacijama, operativne to-do liste, preventivne i korektivne radnje, pripreme za uvođenje standarda itd)
- Usklađivanjem sa standardima i propisima CISAC-a, zakonskih regulativa i ostalih obaveznih konvencija EU i struke
- Unapređenje odnosa sa emiterima
- Lakši pristup članovima svim relevantnim informacijama (za koje imaju ovlaštenje pristupa)

Prioritet Odjela za dokumentaciju i distribuciju u 2014. godini je obezbjeđivanje maksimalno moguće **količine** obradivih podataka o emitiranim djelima od svih emitera tj. RTV kuća sa važećom licencom RAK-a (Regulatorne agencije za komunikacije).

U sklopu toga, ulažemo napore obezbijediti i odgovarajući **kvalitet** prikupljenih podataka, kako bi ih efikasnije mogli koristiti u procesu distribucije i dodjele tantijema. Također, fokus rada je i uvođenje sistema kontrole kvalitete i zaštite podataka (ISO 9001 i ISO 27000, serije standarda) te standardizacija poslovnih procesa u roku predviđenom za završetak poslovnog ciklusa kao i ostali podciljevi navedeni u nastavku.

Kako bismo ostvarili planirano aktivnosti ćemo usmjeriti na tehničko unapređenje i resursnu alokaciju kao i standardizaciju poslovnih procesa u skladu sa zahtjevima CoSIS sistema te cjelokupnog poslovnog sistema.

TEHNIČKA UNAPREĐENJA:

Hardver:

Centralizirani server i njegova sigurnost je jedan od najvažnijih podciljeva za ostvarenje uspješne distribucije sredstava. Server će biti nabavljen u narednom periodu i smješten na sigurnoj lokaciji u Odjelu te će svi poslovni procesi biti migrirani uz izradu diferencijalnih sigurnosnih kopija svaki dan. Data Backup&Restore plan je kreiran kako bismo identificirali odgovornosti pojedinih članova kao i dinamiku te tip sigurnosnih backup kopija. Da bismo dogovorili potrebama sistema za obradu, cijela intranet mreža će biti nadograđena sa 100MBps na 1000MBps a u svrhu brže obrade prikupljenih podataka i ubrzanja cjelokupnog procesa rada.

Softverski potpomognuta alokacija resursa:

Kako bi efikasnije preraspodijelili vrijeme koje imamo na raspolaganju izraditi ćemo i javni pretraživač AMUS baze koji će biti postavljen na web stranicu www.amus.ba po većini članova

blizak jer ga koristi hrvatski ZAMP. Koristeći pretraživač, moći će se dobiti sve informacije o autorima, djelima te, ukoliko Skupština tako odluči, listama emitiranih djela koje nam dostavljaju emiteri. U pretraživaču će biti moguće pretražiti bazu npr. po autorima uz prikaz svih prijavljenih djela tog autora u našoj bazi kao i sva djela koja su nam emiteri prijavili kao emitirana, što će umanjiti broj upita koje dobijamo te osloboditi vrijeme osobi odgovornoj da pruža odgovore u vezi s ovim procesima te joj omogućiti više vremena za rad na ostvarivanju planiranih drugih ciljeva. Također, biće omogućeno pretraživanje baze po nazivu djela ili dijelu naziva (i bez punog naziva djela ili imena izvođača).

Ovaj automatizirani modul treba obezbijediti nesmetanu komunikaciju sa autorima bez upotrebe i alokacije dodatnih resursa od strane Odjela (sada taj posao obavljaju članovi Odjela i dosta vremena odlazi na slanje izvještaja i odgovora autorima).

Arhiviranje podataka i dodjeljivanje naziva arhiviranim podacima

Uvođenje filenaming konvencije tj. procedura dodjeljivanja naziva arhiviranim podacima kao i sistema arhiviranja u skladu sa CoSIS standardom a kako bi svi podaci bili standardizirani, obilježeni i arhivirani za lakšu pretragu, kontrolu i eventualne korekcije. Hijerarhijska raspodjela podataka na serveru treba skratiti proces pretraživanja podataka i njihovu prezentaciju te ubrzati cijelokupni proces prijenosa informacija i podataka.

Cijela arhiva članova, autora i djela će biti digitalizirana i pohranjena na centralnom serveru, uz nastavak postojanja arhive u čvrstim kopijama. Digitalizacijom arhive ćemo također smanjiti vrijeme potrebno za lociranje i pregled pohranjenih dokumenata.

Izradom programskih skripti za određene dijelove poslovnih procesa koji zahtijevaju veliku količinu manuelnog rada ćemo skratiti potrebno vrijeme rada koje potom možemo usmjeriti u svrhu postizanja planiranih ciljeva pomenutih ranije.

Pretraživač baze autora i baze djela na web stranici AMUS-a

Prva od planiranih aktivnosti na automatizaciji poslovanja je već spomenuti pretraživač baze na našoj web stranici, druga od planiranih aktivnosti je izrada programskih skripti koje će samostalno i automatski prikupljati podatke na radnim stanicama emitera i spremati ih u format određen protokolom kako bi emiteri koji nemaju mogućnost eksportovanja i dostave listi emitiranih djela počeli ispunjavati svoje obaveze u skladu sa zakonom i našim savjetima i podrškom.

Ukoliko se dizajn tehničkog rješenja pokaže efikasnim i efektivnim, u drugoj fazi je planirana instalacija pomenute skripte na radne stanice svih emitera kako bi mogli automatizirati proces prikupljanja i pripreme listi emitiranih djela za dostavu, kontrolu, unos i obradu i time ispunili cilj za prikupljanje najvećeg moguće količine podataka u najboljem mogućem kvalitetu u svrhu metodološki ispravnog kreiranja distributivnog procesa sredstava od emitera prema autorima.

Sve fajlove koje emiteri dostavljaju trenutno zavodimo u nekoliko internih baza podataka radi lakše kontrole ispravnosti procesa i prikupljenih podataka. Cilj u narednom periodu je

objedinjavanje tih baza u jednu centraliziranu bazu koja će nam omogućiti lakši nadzor i kontrolu sa jednostavnim korisničkim interfejsom. Pitanja na koje ćemo dobiti odgovore su:

- Koji emiter i kada je poslao listu emitiranih djela
- Da li su te liste upotrebljive (čitljive) i u skladu sa CoSIS standardom te adekvatne za dalju obradu i unos
- Ko i koliko kasni sa dostavom, sa automatiziranim sistemom podsjetnika koji će autonomno slati obavijesti onim emiterima koji ne dostavljaju liste ili kasne sa dostavom a kako bi sam proces unosa i obrade tekao nesmetano prema planiranom rasporedu i unutar predviđenog budžeta.
- Pregled pojedinačno emitiranih djela prema autorima (npr koliko je puta određena pjesma bila emitovana, na kojem radiju i kada) što će povećati transparentnost cijelog sistema te smanjiti broj upita.
- Kontrolu efikasnosti rada Odjela.

Standardizacija poslovanja i izrada pojedinačnih dijagrama procesa:

Mapiranje i izrada dijagrama i standarda svih poslovnih procesa unutar odjela će nam omogućiti detaljan monitoring i implementaciju preventivnih i korektivnih akcija unutar samog sistema te poštivanje planiranih zadataka i ciljeva u sistemu kako slijedi:

„Dostava podataka> Kontrola> Digitalizacija>unos u CoSIS> izvještaji na zahtjev> korekcije> dizajn distribucijskog procesa> simulacija i konfirmacija ispravnosti distribucije> izlazni izvještaji i isplata“

Izrada Godišnjeg plana operacija, mjesecnih planova i organograma odjela sa detaljnom specifikacijom i opisom svih radnih pozicija će nam omogućiti lakši monitoring cijelog procesa unutar poslovnog ciklusa te osloboditi srednji menadžment od operativnih informacija omogućavajući detaljniji uvid u sve dijelove procesa na strateškom nivou time olakšavajući usmjeravanje i poboljšanje.

Kreiranje dokumentacije za formalnu obuku i upute za rad novih članova je standard koji će omogućiti lakše i brže uvođenje u operativni rad te smanjiti mogućnost pogreške umanjujući prostor za reinterpretaciju pravila, procedura i sl. Uvođenjem pravila o radu će nam olakšati upravljanje konfliktnim situacijama kao i brzo rješavanje konflikata i na operativnom i na strateškom nivou.

Do kraja 2014. godine Odjel će napraviti potrebne pripreme za uvođenje ISO standarda kvalitete serije ISO 9001 te serije ISO standarda sistema upravljanja informacijskom sigurnosti ISO 27000.

Sigurnost i zaštita:

Uvođenje sigurnosnih mjera u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka će nam obezbijediti fizičku sigurnost svih pohranjenih materijala kao i identifikaciju osoba ovlaštenih za pristup.

Elementi zaštitnog sistema će biti: kontroliran ulaz samo ovlaštenim osobama, video nadzor sa dojavnim alarmnim sistemom, knjiga protokola ulaznih dokumenata, sigurnosni kodovi na svim računarima sa individualnim pristupom samo osobama zaduženim za rad na određenoj radnoj stanici/računaru, zaštićena particija na serveru (128bit enkripcija), individualni

sigurnosni kodovi su postavljeni pri aktiviranju bilo kojeg elementa CoSIS sistema koja nam omogućava da pratimo logove o unosima, operaterima, vremenu unosa, vrsti unosa, korekcija itd.

Također, aktuelne baze će biti višestruko zaštićene i osigurane na kopijama koje će se nalaziti na samom serveru, dva eksterna SSD diska za sigurnosnu pohranu kao i na dodatnim DVD nosačima podataka. Sigurnosna pohranu određenih dijelova baze se radi svaki dan po završetku radnog vremena.

Konkretni cilj odjela je podići količinu korisnih prikupljenih podataka sa 30% na 60-80% do kraja godine kao i sposobljavanje najmanje 80% emitera da nam dostavljaju podatke u skladu sa protokolom i zakonom.

Ljudski resursi:

U skladu sa novim elementima poslovnih procesa ljudski resursi odjela će biti upotpunjeni potrebnim stručnim kadrovima čiji će glavni zadatak biti najbolje funkcionisanje svih pojedinačnih elemenata kao i cijelog sistema.

U svrhu izgradnje tima biće organizirani i teambuilding na kojim će primarni cilj biti još detaljnije upoznavanje sa ulogama unutar tima, raspodjela odgovornosti te angažmana individualnih članova tima na dijelovima sistema tj. elementima cjelokupnog poslovnog procesa kao i izrada i dizajn tehničkih rješenja za unapređenje pojedinačnih procesa i ukupnog poslovanja Odjela. Također, u skladu sa standardima WIPO; CISAC-a, SUISA planiramo učestvovati na specijaliziranim obukama i stručnim usavršavanjima u BiH i inostranstvu ili edukativnim posjetama kvalifikovanih eksperata u cilju kreiranja i jačanja visoko profesionalnog tima.

K R A J

FINANSIJSKI PLAN ZA 2014. GODINU

Finansijski plan objedinjuje sve elemente poslovnog plana i programa rada i rađen je po metodologiji knjigovodstvenog Bilansa stanja i Bilansa uspjeha.

A. PLANIRANI PRIHODI U 2014. GODINI

OSNOVA PRIHODA	PLANIRANO (3.100.000,00KM)
1. Elektronski mediji <small>(Projekcija uključuje sve elektronske medije oko 140 sa ugovorom (od njih oko 120 koji su dali pune podatke za utvrđivanje visine uplaćenih sredstava) i oko 50 koji još nisu potpisali ugovor). Projekcija uključuje i tri javna emitera sa visinom naknade prema finansijskim pokazateljima iz 2012. a sa kojima nije ostvaren ugovorni odnos u 2013.)</small>	800.000,00KM
2. Kablovski operateri	1.650.000,00KM
3. Javna izvedba	650.000,00KM

B. PLANIRANI RASHODI U 2014. GODINI – POJAŠNJENJA

1. Naknade za rad Predsjedništva, Nadzornog odbora, Upravnog odbora, plata Sekretara sa

dažbinama, te Stručne službe (primanja uposlenih kadrova i ostala primanja, naknade za rad, spoljni saradnici, terenski predstavnici lokalni i regionalni)		
a)	Naknade za rad Predsjedništva, Nadzornog odbora, Upravnog odbora, Sekretara	100.000,00KM
b)	Ukupni troškovi uposlenika Stručne službe sa doprinosima i ostalim obavezama	380.000,00KM
c)	Naknada za spoljne saradnike	60.000,00KM
d)	Naknada za rad lokalnih i regionalnih predstavnika (Planirano otvaranje kancelarija u Banja Luci i Mostaru.)	60.000,00KM
2.	Službena putovanja u zemlji i inostranstvu (Predstavljaju: troškove službenog putovanja u zemlji i inostranstvu, troškovi dnevница za službena putovanja, troškovi smještaja na putu, troškovi korištenja privatnog automobila u službene svrhe, reprezentacija.)	37.500,00KM
3.	Članarine u međunarodnim organizacijama (Predstavljaju: kotizacija za seminare, obuka u međunarodnim organizacijama i članarine za međunarodne organizacije, održavanje regionalnih sastanaka sestrinskih kolektivnih organizacija)	20.500,00KM
4.	Rashodi za materijal i usluge i ostali poslovni rashodi u skladu sa bilansom (Predstavljaju: sudski i administrativni troškovi, advokatske usluge, knjigovodstvene usluge), troškovi revizije, takse, zakup i korištenje prostora sa režijskim troškovima (telefon, poštarina, komunalije...), troškove reklame, sitan inventar, amortizacija, osiguranje, internet konekcija, web domena, troškovi platnog prometa, kancelarijski materijal, kupovina kompjuterske i kancelarijske opreme i namještaja, ostali poslovni rashodi, troškovi oglašavanja (tenderi i dr.), troškovi obezbjeđenja prostora i sl)	115.000,00KM
5.	Troškovi održavanja software-a i edukacija (Predstavljaju: troškovi kupovine i održavanja software-a su u 2013.bili 4.000,00 EUR i još toliko u naredne tri godine – ukupno 16.000,00EUR; troškovi edukacije za korištenje i upravljanje softwareom i bazama podataka o autorima i djelima, poslovna obuka u kolektivnim organizacijama, troškovi stručne literature, štampanje informativno-edukativnih materijala.)	17.500,00KM
6.	Troškovi održavanja ostalih osnovnih sredstava (Predstavljaju: uspostavljanje, unapređenje i održavanje kompjuterske internet mreže, održavanje telefonske centrale, osiguranje, registracija, servis, popravka vozila, gorivo i mazivo/u slučaju nabavke, tekuće održavanje osnovnih sredstava.)	7.500,00KM
7.	Troškovi za analizu tržišta (Predstavljaju: troškove analize tržišta po kategorijama korisnika.)	5.000,00KM
8.	Ukupno tekući rashodi (25,90%)	803.000,00KM
9.	Rezerve* 5% za nepredviđene izdatke	40.150,00KM
10.	Ukupno sa rezervom	843.150,00KM

*Praksa je da se u finansijskom planu predvide rezerve za nepredviđene izdatke, koje se ne iskoriste, pa se taj iznos na kraju poslovne godine doda na ukupan prihod predviđen za raspodjelu, u skladu sa članom 21. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava o pravilima o raspodjeli prihoda kolektivne organizacije.

Troškovi za rad Udruženja (Predsjedništvo, Upravni odbor, Sekretar i Stručna služba) predstavljaju 25,90% od ukupnog prihoda.
--

